

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა #16

07.02.2019

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: კასპის მუნიციპალიტეტში კერამიკული პროდუქციის (აგურის) საწარმოს მშენებლობა და ექსპლუატაცია

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „კერამიკა ელ ტორენტე“

ქ. თბილისი, ი.ჭავჭავაძის გამზ. N 49ა

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: კასპის მუნიციპალიტეტი

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 11.12.2018

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ეკო-სპექტრი“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „კერამიკა ელ ტორენტეს“ მიერ წარმოდგენილია, კასპის მუნიციპალიტეტში კერამიკული პროდუქციის (აგურის) საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის სკოპინგის ანგარიში.

დაგეგმილი საქმიანობა წარმოადგენს კერამიკული აგურის წარმოებას. საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ქ. კასპის მიმდებარედ, მეტეხის რკინიგზის დასახლებასთან. ნაკვეთი არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულებისაა (ს/კ 67.12.43.035) და წარმოადგენს შპს „კერამიკა ელ ტორენტეს“ საკუთრებას. საწარმოდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს 1 კმ.ში. მდინარე მტკვარი ნაკვეთის საზღვრიდან მდებარეობს 30 მეტრში, ხოლო საპროექტო ადგილიდან 200 მეტრში. საპროექტო ადგილიდან შპს „მეტეხის“ კერამიკის ქარხანა დაშორებულია 150 მეტრით.

ქარხნის წარმადობა, სრული დატვირთვის შემთხვევაში, შეადგენს 100 ტონას 24 საათში. დაგეგმილია დღეში 240 კბ.მ. თიხის გადამუშავება. საწარმოში არსებული დანადგარების მეშვეობით ხორციელდება ნებისმიერი ზომისა და წონის აგურის წარმოება.

საწარმოს შენობის ძირითადი კონსტრუქციის ტრანსპორტირება დაგეგმილია პორტუგალიიდან. ნაგებობის ძირითად მასალად გათვალისწინებულია ლითონის ნაწილები, ასევე გამოყენებული იქნება აგურის წყობა. შენობას ექნება რკინა-ბეტონის საძირკველი. აგურის წარმოებისთვის საჭირო ყველა მანქანა-დანადგარი დახურულ სივრცეში განთავსდება, სამშენებლო სამუშაოები იწარმოებს 11 თვე.

საწარმო მიერთებული იქნება ცენტრალური წყალმომარაგების, ელექტრომომარაგებისა და ბუნებრივი აირით მომარაგების ქსელში, რომლებთანაც გაფორმდება შესაბამისი ხელშეკრულება. საყოფაცხოვრებო წყლით მომარაგება მოხდება ცენტრალური ხაზიდან,

ხოლო საწარმოო დანიშნულების წყლის მოპოვება იგეგმება ჭაბურღილის სისტემიდან ან მდ. მტკვრიდან. დაგეგმილია საწარმო ტერიტორიის ეზოს მოწყობა და სპეციალური ზონების გამოყოფა, ნედლეულისა და პროდუქციის დასაწყობებისთვის.

საწარმოში დაგეგმილია აღნიშნული მანქანა-დანადგარების გამოყენება: თიხის სამსხვრევი, მიმწოდებელი, წისქვილი, ფილტრი, მიქსერი, ექსტრუდერი, აგურის საჭრელი, აგურის ღუმელი, გაზის ქვაბი, წნეხი, გაზის ღუმელი.

წარმოების პირველ ეტაპზე მოხდება ნედლეულის დამსხვრევა დაბალი ფრაქციის კომპონენტების მისაღებად. ლენტურ კონვეიერზე ნედლეული გაიფილტრება და გადაეწოდება მიქსერს, შემდეგ ექსტრუდერს. ექსტრუდერი უზრუნველყოფს კომპონენტების კომბინირებას. კერამიკული პროდუქცია მოთავსდება აგურის საჭრელ დანადგარზე და მოხდება მისი ზომების მიხედვით დაჭრა. ფორმა მიღებული აგური წნეხის პროცედურის გავლის შემდეგ ხვდება გამოსაშრობ ღუმელში 900°C ტემპერატურაზე. აგურის გამოწვის ტექნოლოგიურ პროცესში დანერგილი იქნება წვის და გამოშრობის ერთიანი კამერა, რომელიც 1 ტონა აგურის გამოშრობა – გამოწვაში, მოიხმარს ნაკლებ ბუნებრივ აირს. გამოშრობის პროცედურის შემდეგ მოხდება საბოლოო პროდუქციის განთავსება საწარმოს ეზოს ტერიტორიაზე, სპეციალურად მოწყობილ ადგილზე.

სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვასთან დაკავშირებით ინფორმაცია გამოქვეყნებული იყო სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე კასპის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე. განხილვა ჩატარდა 2018 წლის 27 დეკემბერს კასპის მუნიციპალიტეტის გამგეობის შენობაში. განხილვას ესწრებოდა გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს წარმომადგენელი, შპს „კერამიკა ელ ტორენტეს“ წარმომადგენლები, ანგარიშის მომამზადებელი ორგანიზაციის წარმომადგენელი, კასპის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაცია და ადგილობრივი მოსახლეობა. სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით დამსწრეთა მხრიდან შენიშვნები არ წარმოდგენილა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი. ასევე გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

- 1. გზშ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
- 2. გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
- 3. გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი

ინფორმაცია, გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

4. გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- პროექტის აღწერა;
- საპროექტო საქმიანობის განხორციელების ადგილის GIS კოორდინატები;
- ინფორმაცია დაგეგმილი საქმიანობის ფიზიკური მახასიათებლების (დანადგარების სიმძლავრე, მასშტაბი, საწარმოო პროცესი, წარმოებული პროდუქციის ოდენობა და სხვა) შესახებ;
- ტექნოლოგიური სქემა და საწარმოში დაგეგმილი დანადგარების აღწერა, სიმძლავრე, წარმადობა;
- საწარმოს ნედლეულით მომარაგება;
- გამწოვი სავენტილაციო სისტემის აღწერა/სქემა;
- საწარმოს ტერიტორიიდან მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე, მდინარემდე და სხვა უახლოეს სამრეწველო ობიექტამდე;
- კუმულაციური ზემოქმედება მიმდებარე საწარმოებთან მიმართებაში;
- პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არა ქმედების ალტერნატივა, საპროექტო საწარმოს განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- მცენარეული და ნიადაგის საფარის მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოების და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია; („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით);

4.1. ბიოლოგიური გარემო: საპროექტო ტერიტორიის ფლორისა და მცენარეული საფარის დეტალური აღწერა; საქართველოს იშვიათი და წითელი ნუსხის სახეობები, რომლებიც გვხვდება დაგეგმილ საპროექტო დერეფანში; ხმელეთის ფაუნა; საპროექტო არეალში გავრცელებული საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი ცხოველთა სახეობები; საკვლევი არეალი და საველე კვლევის მეთოდები, სენსიტიური ადგილები, საველე კვლევის შედეგები;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება, მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკი, შემარბილებელ ღონისძიებებთან ერთად;
- საწარმოო და სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, მათ შორის ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება;

- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა (საკონტროლო წერტილების და პერიოდულობის მითითებით);
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, მიწის საკუთრებასა და გამოყენებაზე, ბუნებრივი რესურსების შეზღუდვაზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და წარმოდგენილი მოსაზრებებ ის და შენიშვნების შეფასება;

6. გზმ-ს ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- საქმიანობის გარემოსდაცვითი მონიტორინგი და ატმოსფერული ჰაერის მონიტორინგი;
- აღნიშნული ტერიტორიის სიახლოვეს არსებული ნაგებობები და საექსპლუატაციო თავისებურებები;

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით შპს „კერამიკა ელ ტორენტეს“ მიერ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილ „კასპის მუნიციპალიტეტში აგურის საწარმოს მშენებლობის და ექსპლუატაციის“ პროექტზე სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.